

Functiebeschrijvingen

Sociaal Werker

Functiebeschrijvingen Sociaal Werker

Cao-tafel Sociaal Werk, 8 juni 2018

Direct na het gereed komen van het beroepscompetentieprofiel Sociaal Werker in februari 2018 heeft de cao-tafel Sociaal Werk aan de Human Capital Group (HCG) opdracht gegeven tot het afronden van de ontwikkeling van de functiebeschrijving Sociaal Werker.

Het beroepscompetentieprofiel (BCP) Sociaal Werker is ontwikkeld in het programma Sociaal Werk Versterkt door Sociaal Werk Nederland, FNV Zorg & Welzijn, CNV Zorg & Welzijn, de BPSW en BVJong. Een BCP beschrijft het beroep en de competenties die hiervoor nodig zijn. Het BCP Sociaal Werker is een beschrijving van generieke competenties voor alle sociaal werkers op 2 niveaus (Hbo-werk en denkniveau en Mbo-werk-en-denkniveau) en specifieke competenties voor de leefgebieden waar sociaal werkers werkzaam zijn. Een functiebeschrijving is de beschrijving van de activiteiten van de persoon die de functie uit oefent. Met de beschrijving kan via het functiewaarderingssysteem (MNT) bepaald worden wat de waardering en daarmee de inschaling van de functie wordt. De functiebeschrijvingen zijn opgenomen in de functiematrix en het functieboek, behorend bij de cao.

De Human Capital Group (HcG) heeft twee functiebeschrijvingen van de sociaal werker opgesteld: één op Hbo werk- en denkniveau en één op Mbo werk- en denkniveau, passend bij de 2 niveaus in het BCP. HCG heeft hierbij gebruik gemaakt van eerdere verkenningen van de cao-tafel in 2015 en 2016 en van bestaande functiebeschrijvingen uit de sector. In overleg met een werkgroep van HR-medewerkers en sociaal werkers uit de sector heeft HCG concepten opgesteld en die met de cao-tafel besproken. Hierna zijn de definitieve beschrijvingen opgesteld. De benamingen van de twee beschrijvingen zijn Sociaal Werker A (Hbo werk- en denkniveau) en Sociaal Werker B (Mbo werk- en denkniveau).

De beschrijvingen van de functie zijn definitief. De tekst is hier opgenomen, zodat organisaties hiervan gebruik kunnen maken. Aan de functiewaardering wordt de laatste hand gelegd. De verwachting is dat deze functies in de functiematrix in schaal 8 en 6 worden opgenomen. De details en toetsing van de waardering vindt momenteel nog plaats.

Zodra de functiewaardering ook compleet is afgerond, verschijnt hierover een bericht. De cao-tafel zal dat publiceren als een besluit omdat dit laat zien dat deze functies in het functieboek worden opgenomen. Ook op de website en in de app zal dit worden gepubliceerd.

Meer informatie over:

- [Beroepscompetentieprofiel](#)
- [Ontwikkeling functiebeschrijving Sociaal Werker](#)
- [Functieboek en cao](#)

Functiebeschrijvingen Sociaal Werker

Sociaal Werker A

Algemene kenmerken

De functie van Sociaal Werker A betreft een professional die werkt over verschillende leefgebieden¹ en vanuit een eigen expertisegebied². De Sociaal Werker A is gericht op individuele hulp- en ondersteuning en/ of omgevings- en samenlevingsgerichte ondersteuning. De individuele hulp- en ondersteuning richt zich op sociaal gerelateerde vragen of behoeften van mensen op meerdere leefgebieden die impact hebben op hun sociaal en maatschappelijk functioneren. De Sociaal Werker A houdt zich bezig met preventie, steunt mensen individueel door hen het eigen vermogen te laten aanspreken en helpt mensen bij probleemoplossing wanneer zij dat niet op eigen kracht kunnen. De omgevings- en samenlevingsgerichte ondersteuning richt zich op het versterken van burgers en organisaties bij het aanpakken van sociale en fysieke vraagstukken in wijken, steden of gebieden. De Sociaal Werker A werkt op verschillende gebieden³, verbetert de leefbaarheid in wijken en richt zich op de participatie van de burgers en hun functioneren in de samenleving.

Doel van de functie

Het op methodische wijze bieden van individuele en/ of samenlevingsgerichte ondersteuning met als uitgangspunt dat individuele en groepen mensen, zo mogelijk met hun (sociale) netwerk, leren om zaken waar zij tegen aan lopen, zelf aan te pakken, op te lossen of beheersbaar te houden.

Organisatorische positie

De Sociaal Werker A ressorteert hiërarchisch onder de leidinggevende van de betreffende organisatie-eenheid. De Sociaal Werker A geeft zelf geen hiërarchisch leiding. De Sociaal werker A geeft desgewenst functioneel en/ of operationeel leiding.

Resultaatgebieden

1. Bieden van omgevings- en samenlevingsgerichte ondersteuning

- Begeeft zich zichtbaar en actief onder burgers en organisaties, gaat relaties aan en maakt een afweging van de risico's die het contactleggen met zich mee kan brengen.
- Stelt zich op de hoogte van lokale, sociale vraagstukken en brengt veranderingen binnen de wijk, stad of gebied in kaart.
- Signaleert vroegtijdig vragen en problemen binnen alle leefgebieden en analyseert de problematiek vanuit de onderkenning dat problemen op een leefgebied andere leefgebieden beïnvloeden.
- Maakt zichzelf toegankelijk als aanspreekpunt voor sociale vraagstukken op lokaal niveau en draagt het belang van actief burgerschap uit.
- Neemt het initiatief om participatiemogelijkheden voor burgers te creëren, fungeert als schakel tussen de verschillende partijen en draagt er zorg voor dat vrijwilligers zich maatschappelijk betekenisvol voelen.
- Signaleert, agendeert en pakt met relevante partners leefbaarheidsvraagstukken in de context van diversiteit op, draagt bij aan het tegengaan van sociale ongelijkheid en fungeert waar nodig als een schakel tussen de verschillende (leef)werelden.

¹ Denk aan schulden, armoede, werkloosheid, schooluitval, opvoed- en opgroeivraagstukken, taalachterstand, buitensluiting, overlast, beginnende criminaliteit, verwaarlozing, gebrekkige mobiliteit, eenzaamheid en psychosociale problematiek. Regelmatig treffen sociaal werkers combinaties van problemen aan.

² Een expertgebied kan bijvoorbeeld zijn: maatschappelijk werk, jongerenwerk, ouderenwerk, buurtwerk, schuldhulpverlening en cliëntondersteuners.

³ Denk aan sociale cohesie in de wijk, informatie en advies, ondersteuning (zelf)hulpgroepen, werk en participatie.

Functiebeschrijvingen Sociaal Werker

- Vertaalt collectief ervaren knelpunten naar een breder maatschappelijk probleem en creëert draagvlak bij professionals en organisaties voor de aanpak van knelpunten.

Resultaat: Omgevings- en samenlevingsgerichte ondersteuning geboden zodanig dat op basis van het leggen van verbindingen tussen burgers en organisaties en het versterken van netwerken sociale en fysieke vraagstukken in wijken, steden of gebieden zijn aangepakt.

2. Bieden van individuele hulp- en ondersteuning⁴

- Is actief en zichtbaar aanwezig in de directe leefomgeving van mensen en/ of op plaatsen waar zij zich bevinden, zoekt moeilijk bereikbare kwetsbare mensen op en gaat ook contact aan zonder dat er een vraag aan vooraf gaat.
- Ondersteunt bij het verhelderen van de vraag van mensen en helpt hen te verwoorden wat de (hulp)vraag achter de vraag is op de korte en langere termijn.
- Gaat uit de van kracht en kwaliteiten van mensen, haalt deze naar boven en moedigt hen aan hun persoonlijke talenten en vaardigheden te ontdekken, te gebruiken en te versterken.
- Bespreekt samen met het aanwezige (sociale) netwerk wat mensen zelf aan de vragen en behoeften kunnen bijdragen, overlegt welke aanvullende (praktische, materiële en sociaal/ juridische) ondersteuning zij nog nodig hebben en zet dit in gang.
- Signaleert vroegtijdig situaties van onveiligheid en crisissituaties, houdt de regie tot zeker is dat de situatie wordt aangepakt, spreekt professionals en organisaties aan op hun verantwoordelijkheid en blijft vinger aan de pols houden.
- Kiest voor een onderbouwde stapsgewijze aanpak waarbij in het begin zo nodig het voortouw wordt genomen en naarmate de ondersteuning vordert, steeds meer taken en verantwoordelijkheden worden teruggegeven.
- Weegt hierbij samen met de mensen, netwerk en andere professionals af welke mate van eigen verantwoordelijkheid verantwoord is en past de integrale ondersteuning daarop aan.

Resultaat: Individuele hulp- en ondersteuning geboden zodanig dat mensen op basis van activering en eigen regie en waar noodzakelijk met aanvullende ondersteuning geholpen zijn met hun sociaal gerelateerde vragen of behoeften.

3. Professionele ontwikkeling borgen

- Houdt zich op de hoogte van de ontwikkelingen in het sociaal werk en benut dit om het beroep en de beroepspraktijk te versterken.
- Bewaakt de eigen beroepsuitoefening, houdt kennis op het expertisedomein op peil en neemt verantwoordelijkheid voor de eigen professionele ontwikkeling.
- Signaleert mogelijkheden en kansen ten aanzien van de dienstverlening in het sociaal domein, doet voorstellen en vertaalt deze naar het eigen werk, opdrachtgevers en samenwerkingspartners.
- Onderhoudt een voor de uitvoering van de functie relevant in- en extern netwerk, zoals met gemeenten, ondernemers en andere organisaties

Resultaat: Professionele ontwikkeling geborgd, zodanig dat relevante kennis voor de uitvoering van de werkzaamheden actueel is en verbetervoorstellen leiden tot verbeteringen in diensten, processen en samenwerking.

Profiel van de functie

Kennis

- Hbo werk- en denkniveau.

⁴ De hulp- en ondersteuning vindt desgewenst in groepsverband plaats.

Functiebeschrijvingen Sociaal Werker

- Kennis van sociaal agogische gebieden.
- Kennis van het sociaal domein en de sociale infrastructuur, waaronder van (collectieve) voorzieningen en gespecialiseerde ondersteuning.
- Kennis van interventiemethodieken.
- Kennis van en inzicht in sociaal gerelateerde vraagstukken op meerdere leefgebieden.
- Kennis van en inzicht in de diversiteit aan leefstijlen van mensen.
- Specifieke vakkennis betreffende de uitvoering van werkzaamheden op het eigen expertisegebied.
- Kennis van relevante wet- en regelgeving.

Specifieke functiekenmerken

- Analytisch vermogen om op alle leefgebieden sociale en individuele vraagstukken te verhelderen, om knelpunten te vertalen naar een breder maatschappelijk probleem en om mee te denken over aanwezige kaders, procedures en standaarden.
- Sociale vaardigheden voor het leggen van contact, het aangaan van betekenisvolle relaties, het stimuleren tot participatie en actief burgerschap, het verbinden van netwerken, het versterken van de mogelijkheden en talenten van mensen en het aansturen en toerusten van vrijwilligers.
- Innovatief en ondernemend vermogen om kansen en mogelijkheden van individuen en groepen mensen te signaleren en te (laten) benutten op basis van integrale samenwerking.
- Coachingsvaardigheden voor het ondersteunen bij het voeren van de eigen regie door individuen en groepen mensen.
- Methodisch handelen voor bieden van individuele en samenlevingsgerichte ondersteuning op basis van een integrale aanpak.
- Mondelinge en schriftelijke uitdrukkingsvaardigheid voor het verstrekken van informatie en advies, het geven van overdracht, het (mede) schrijven van rapportages en het opstellen van (onderdelen van) een plan van aanpak.
- Flexibiliteit om te kunnen opereren in een belangenveld en om wendbaar te zijn in een veranderende omgeving en wisselende omstandigheden.

Functiebeschrijvingen Sociaal Werker

Sociaal Werker B

Algemene kenmerken

De functie van Sociaal Werker B betreft een professional die werkt over verschillende leefgebieden⁵ en vanuit een eigen expertisegebied⁶. De Sociaal Werker B is gericht op individuele hulp- en ondersteuning en/ of omgevings- en samenlevingsgerichte ondersteuning. De individuele hulp- en ondersteuning richt zich op sociaal gerelateerde vragen of behoeften van praktische aard van mensen op meerdere leefgebieden die impact hebben op hun sociaal en maatschappelijk functioneren. De Sociaal Werker B houdt zich bezig met preventie, steunt mensen individueel door hen te stimuleren het eigen vermogen aan te spreken en helpt mensen bij praktische probleemoplossing wanneer zij dat niet op eigen kracht kunnen. De omgevings- en samenlevingsgerichte ondersteuning richt zich op het versterken van burgers en organisaties bij het aanpakken van sociale en fysieke praktische vraagstukken in (delen van) wijken, steden of gebieden. De Sociaal Werker B werkt op verschillende gebieden⁷, verbetert de leefbaarheid in wijken en richt zich op de participatie van de burgers en hun functioneren in de samenleving.

Doel van de functie

Het op methodische wijze bieden van praktische individuele en/ of samenlevingsgerichte ondersteuning met als uitgangspunt dat individuele en groepen mensen, zo mogelijk met hun (sociale) netwerk, leren om zaken waar zij tegen aan lopen, zelf aan te pakken, op te lossen of beheersbaar te houden.

Organisatorische positie

De Sociaal Werker B ressorteert hiërarchisch onder de leidinggevende van de betreffende organisatie-eenheid. De Sociaal Werker B geeft zelf geen hiërarchisch leiding. Desgewenst ontvangt de Sociaal Werker B functioneel en/ of operationeel leiding.

Resultaatgebieden

1. Bieden van omgevings- en samenlevingsgerichte ondersteuning

- Begeeft zich actief onder burgers en organisaties, is zichtbaar aanwezig en maakt samen met collega's en andere disciplines een afweging van de risico's die het contactleggen met zich mee kan brengen.
- Houdt oren open, oriënteert zich doorlopend op nieuwe informatie en brengt veranderingen binnen (een deel van) de wijk, stad of gebied in kaart.
- Maakt zichzelf toegankelijk als aanspreekpunt voor sociale vraagstukken van praktische aard op lokaal niveau.
- Informeert mensen over actuele wetten, regelingen en voorzieningen en legt uit van welke steun burgers gebruik kunnen maken.
- Enthousiasmeert burgers om deel te nemen aan (nieuwe) activiteiten en zet kennis van het werkgebied in om burgers en initiatieven met elkaar te verbinden. Signaleert specifieke leefbaarheidsvraagstukken en legt dit signaal neer bij relevante betrokkenen.

Resultaat: Omgevings- en samenlevingsgerichte ondersteuning geboden zodanig dat praktische sociale en fysieke vraagstukken in het werkgebied zijn aangepakt.

⁵ Denk aan schulden, armoede, werkloosheid, schooluitval, opvoed- en opgroeivraagstukken, taalachterstand, buitensluiting, overlast, beginnende criminaliteit, verwaarlozing, gebrekkige mobiliteit, eenzaamheid en psychosociale problematiek. Regelmatig treffen sociaal werkers combinaties van problemen aan.

⁶ Een expertgebied kan bijvoorbeeld zijn: jongerenwerk, ouderenwerk en buurtwerk.

⁷ Denk aan sociale cohesie in de wijk, informatie en advies, en ondersteuning (zelf)hulpgroepen.

Functiebeschrijvingen Sociaal Werker

2. *Bieden van individuele hulp- en ondersteuning bij praktische problemen*⁸

- Is actief en zichtbaar aanwezig in de directe leefomgeving van mensen en legt contact met individuele (kwetsbare) mensen.
- Ondersteunt bij het verhelderen van de vraag van mensen en helpt hen te verwoorden wat de (hulp)vraag achter de vraag is op de korte termijn.
- Schat in wanneer andere collega's en professionals moeten worden ingeschakeld bij het verhelderen van complexe vragen, problemen en behoeften. Ziet en waardeert persoonlijke kwaliteiten, mogelijkheden en talenten van mensen en moedigt hen aan deze in te zetten.
- Bespreekt samen met mensen en zo nodig het aanwezige (sociale) netwerk van de mensen en behoeften in relatie tot wat zij zelf belangrijk vinden en wat de mogelijkheden hiertoe zijn. Overlegt met hen welke aanvullende ondersteuning zij nodig hebben en zet dit (zo nodig in afstemming met collega's) in gang.
- Signaleert vroegtijdig situaties van onveiligheid en crisissituaties en weet waar signalen kunnen worden neergelegd en hoe te handelen.
- Kiest voor een aanpak waarbij methoden en technieken wordt gebruikt die passen bij de behoeften en brengt afwisseling in de uitvoering aan als de situatie daar om vraagt.
- Ondersteunt mensen om praktische problemen aan te pakken met duidelijke doelen en activiteiten. Zorgt ervoor dat mensen naarmate de ondersteuning vordert, steeds meer taken en verantwoordelijkheden gaan overnemen.

Resultaat: Individuele hulp- en ondersteuning geboden zodanig dat mensen op basis van activering en eigen regie en waar noodzakelijk met aanvullende ondersteuning geholpen zijn met hun sociaal gerelateerde praktische vragen of behoeften.

3. *Professionele ontwikkeling borgen*

- Bewaakt de eigen beroepsuitoefening en ontwikkelt zich door reflectie op het eigen handelen, bespreekt tegenstellingen en dilemma's die het werk met zich meebrengt.
- Vraagt regelmatig feedback aan collega's, leidinggevende en burgers/ cliënten en bespreekt de consequenties van deze feedback voor het eigen handelen.
- Signaleert mogelijkheden en kansen ten aanzien van de dienstverlening binnen het eigen werkdomein, doet voorstellen en vertaalt deze naar het eigen werk.
- Onderhoudt een voor de uitvoering van de functie relevant in- en extern netwerk op operationeel niveau, zoals met gemeenten, ondernemers en andere organisaties

Resultaat: Professionele ontwikkeling geborgd, zodanig dat relevante kennis voor de uitvoering van de werkzaamheden actueel is.

Profiel van de functie

Kennis

- Mbo werk- en denkniveau.
- Kennis van sociaal agogische gebieden.
- Kennis van het sociaal domein en de sociale infrastructuur, waaronder van (collectieve) voorzieningen en gespecialiseerde ondersteuning.
- Kennis van standaard interventiemethodieken.
- Kennis van sociaal gerelateerde praktische vraagstukken op meerdere leefgebieden.
- Kennis van de diversiteit aan leefstijlen van mensen.
- Specifieke vakkennis betreffende de uitvoering van werkzaamheden op het eigen expertisegebied.

⁸ De hulp- en ondersteuning vindt desgewenst in groepsverband plaats.

Functiebeschrijvingen Sociaal Werker

- Kennis van relevante wet- en regelgeving.

Specifieke functiekenmerken

- Sociale vaardigheden voor het leggen en onderhouden van contact, het stimuleren tot participatie en actief burgerschap, het verbinden van netwerken en het stimuleren van de inzet van de mogelijkheden en talenten van mensen.
- Coachingsvaardigheden voor het ondersteunen bij het voeren van de eigen regie door individuen en groepen mensen.
- Methodisch handelen voor bieden van individuele en samenlevingsgerichte praktische ondersteuning op basis van een standaard aanpak.
- Mondelinge en schriftelijke uitdrukkingsvaardigheid voor het verstrekken van informatie en advies.
- Flexibiliteit om wendbaar te zijn in een veranderende omgeving en wisselende omstandigheden.